

novení zák. z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z. Nastoupila tedy v platnost dnem účinnosti úst. zák. č. 236/20 stran povinnosti shora zmíněné všechna ustanovení zák. č. 222/1896 ř. z., tedy také všechny předpoklady a podmínky, které zákon pro povinnost přijímání do obecního svazku vyžaduje. Ustanovuje-li § 2 zák. č. 222/1896, že přijetí do svazku obecního nemůže býti odepřeno od obce pobytu tomu, kdo po dosažení svéprávnosti po 10 let počítaných před podáním žádosti dobrovolně a nepřetržitě v obci se zdržoval, a nastoupila-li platnost tohoto ustanovení pro obce na Slov. dnem účinnosti zák. č. 236/20, jest zřejmo, že tímto dnem nastoupily v platnost veškeré materiální podmínky, které zákon pro nabytí nároku na domovské právo předpisuje a tedy i ta doba let, která před tímto dnem běžeti počala. Nelze tudíž důvodně tvrditi, že by 10letá lhůta požadovaná § 2 zák. č. 222/1896 ř. z. na Slov. počínati mohla teprve dnem účinnosti zák. č. 236/20, naopak lhůta ta mohla počítati a běžeti již před účinností zák. č. 236/20, ale ovšem nárok z uplynutí lhůty té vyvozovaný mohl býti uplatněn teprve po dnu, kdy zák. č. 236/20 a tím i příslušné ustanovení zák. č. 222/1896 ř. z. nabyly na Slov. účinnosti.

Započala tedy u Juraje E. sporná 10letá doba již před účinností zák. č. 236/20 a lhůta ta byla dokonána před uplatněním nároku podle § 2 zák. č. 222/1896 ř. z. Nabytí tudíž Juraj E. nároku na přijetí do domovského svazku obce pobytu, resp. nabytí obec T. nároku na to, aby E. byl přijat do domovského svazku obce Z.

Na tom nemůže nic měniti okolnost, že E. od 1. ledna 1929 bral státní podporu, poněvadž okolnost tato nastala až po uplynutí desetileté lhůty vydržecí, takže nebylo už ani třeba zkoumati, zda užívání státní starobní podpory vůbec by vzhledem na ustanovení § 13 zák. z 21. března 1929 č. 43 Sb. mohlo býti pokládáno za chudinské opatření, vylučující nárok na přijetí do domovského svazku podle § 2 zák. č. 222/1896 ř. z.

Č. 11.024.

P o j i š t ě n í p e n s i j n í: Do služebních příjmů zaměstnance, podléhajícího pojistné povinnosti podle zák. č. 26/1929 Sb., jest pro zařazení do třídy služného čítati také odměnu za práci přes čas, která je poskytována zaměstnanci pravidelně, třebaž na ni není právního nároku.

(Nález ze dne 30. ledna 1934 č. 16060/32.)

V ě c: Jan P. a Leopold S. ve F. proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Výměrem z 1. dubna 1931 zařadila úřadovna B Všeobecného pensijního ústavu v Praze Leopolda S. v jeho zaměstnání u Jana P. ve F. s platností od 1. ledna 1929 vzhledem k zákonu z 21. února 1929 č. 26 Sb. do 5. třídy služného a současně předepsala příslušnou premii.

V odvolání uvedli st-lé, že plat S. činí 1.000 Kč měsíčně, tedy 12.000 Kč ročně, což odpovídá 4. třídě služného, a že nějaký nárok zaměstnancův na remuneraci je výslovně vyloučen, takže ji nelze započítávat do služebního příjmu.

Výměrem z 1. prosince 1931 zamítl zem. úřad v Praze podané odvolání z těchto důvodů: »Konaným šetřením, t. j. souhlasnou výpovědí zaměstnance a zaměstnavatele bylo zjištěno, že Leopold S. požívá vedle stálých služebních požitků ještě odměny za pracovní hodiny přes čas, kteroužto odměnu dlužno s ohledem na ustanovení § 4 odst. 2 pens. zák. č. 26/29 zahrnouti do služebních požitků jako proměnlivé požitky a započítati ji s ohledem na ustanovení odst. 3 vpředu zmíněného paragrafu průměrem částek vyplacených v předcházejících třech letech. Ježto pak oba st-lé doznali, že tato odměna činila za rok 1928, 1929 a 1930 každoročně 1.000 Kč, dlužno ji pro zařazení do třídy služného započísti částkou 1.000 Kč. Připočtou-li se pak k této odměně 1.000 Kč ještě doznané pevné požitky zaměstnancovy v částce 1.000 Kč měsíčně, činí roční jeho započitatelné služební požitky celkem 13.000 Kč, jimž odpovídá vzhledem k ustanovení odst. 1 shora dotčeného paragrafu 5. třída služného.«

Další odvolání bylo zamítnuto nař. rozhodnutím z těchto důvodů: »Nesporno je, že Leopold S. byl u Jana P. v zaměstnání zakládajícím pojistnou povinnost. Pro zařazení pojištěnce k účelům pojištění jsou směrodatnými roční služební požitky. Zákon nestanoví, co dlužno služebními požitky rozuměti. Za služební požitky jest pokládati veškeré požitky ze služebního poměru, tedy veškeré úplaty, které zaměstnavatel zaměstnanci výslovně nebo mlčky slíbil anebo skutečně dal. Patří tedy k služebním požitkům bez výhrady veškeré nenahodilé požitky, na něž má zaměstnanec vůči svému zaměstnavateli právní nárok (plat). Dále však k nim patří také dobrovolné dávky zaměstnavatelovy, opakuji-li se (remunerace, odměny z různých titulů). Podmínka opakování je dána, jsou-li odměny poskytovány alespoň dvakrát za sebou nebo je-li jejich poskytování u dotyčného zaměstnavatele ustáleným zvykem. V předmetném případě dostával Leopold S. smluvený plat 1.000 Kč měsíčně. Kromě toho dostával však — podle protokolární výpovědi z 1. října 1931, učiněné u policejního úřadu ve F. — v letech 1928, 1929 a 1930 1.000 Kč za konané hodiny přes čas. V pravidelném plnění této dávky třeba spatřovati část ročních požitků zaměstnancových, které dlužno pro zařazení do jisté třídy služného připočísti ke smluvnímu platu.«

O stížnosti na toto rozhodnutí podané uvážil nss toto:

Jádrem sporu jest otázka, lze-li do služebních požitků S.-ových zahrnouti i »odměnu« v částce 1.000 Kč ročně. Stížnost to popírá v podstatě z důvodu, že S. na odměnu neměl právního nároku, že byla jen dobrovolným darem zaměstnavatele a že jakýkoliv nárok na ni byl výslovně vyloučen. Stížnosti nebylo lze dáti za pravdu.

§ 4 odst. 2 pens. zák. č. 26/29 stanoví: »Do služebních požitků jest zahrnouti také příbytečné, aktivní, funkční a jakékoliv jinak nazvané přídavky (válečné, drahotní, vybavovací, nákupní a podobné), dále proměnlivé požitky (tantiemy, provise, podíl na zisku a jiné požitky, závislé na obchodním nebo pracovním výsledku), diety jednou třetinou, opaku-

jící se odměny jako remunerace, novoročné a podobné, dále dávky jiných osob, pokud obvyklé poskytování jich má vliv na výměru služebních požitků, jakož i všechny druhy požitků věcných.»

Zákon nedefinuje pojmu »služebních požitků«, které podle odst. 1 § 4 mají býti podkladem pro zařazení pojištěnce do tříd služebních, avšak z výpočtu právě uvedeného je zřejmo, že zákonodárce, když uvádí zcela různorodé druhy příjmů, jaké jen se mohou v obchodním životě vyskytnouti, chtěl zahrnouti do tohoto pojmu jakýkoliv příjem, kterého se zaměstnanci dostává z důvodu vykonávání prací pojištěním povinných. Že pak do nich nechtěl zahrnouti jen ony požitky, na které má zaměstnanec právní nárok, plyne z toho, že mezi služební požitky počítá i dávky jiných osob, tedy osob jiných než zaměstnavatele, na které zaměstnanec zřejmě stíhatelného nároku míti nemůže. Ostatně cit. ustanovení zákona, vytyčujíc »odměny«, nerozlišuje, je-li na ně právní nárok, anebo ne.

Žal. úřad subsumoval částku 1.000 Kč, o kterou zde jediné jde, právě pod pojem »opakující se odměny«. Stížnost ovšem si vykládá tento pojem tak, že musí jíti o odměny, které sice ve smlouvě služební sjednány nebyly, které jsou však v místě obvyklé a na které jest právní nárok tehdy dán, sankcionuje-li je zaměstnavatel skutečným plněním. Avšak vzhledem k tomu, že zákon odměny kvalifikuje jako součást služebních požitků již tehdy, když se opakují, a jediné toto opakování se prohlašuje za podstatné kritérium, nelze z textace zákona vyčísti, že by muselo jíti o odměny obvyklé, na které by snad měl zaměstnanec podle obchodních zvyklostí nárok, nehledě ani k tomu, že tam, kde zákonodárce podobné zvyklosti chtěl bráti v úvahu, to také přímo vyslovil, jako na př. u dávek jiných osob.

Jest tudíž stanovisko stížnosti, vylučující zmíněnou odměnu ze služebních požitků jen proto, že na ni zaměstnanec nemá právního nároku, v rozporu se zněním zák.

Vzhledem k tomu nelze uznati důvodnou ani výtku vadnosti řízení, že prý nebylo zjištěno, že šlo o dobrovolný dar bez jakéhokoliv právního nároku, že za práci přes čas nebyla sjednána žádná odměna a že nebyla ani Leopoldem S.-em požadována, že se hodiny přes čas nezaznamenávaly, že nebylo bezvadně zjištěno, že zmíněná odměna byla odměnou za práci přes čas, neboť všechny tyto okolnosti jsou vzhledem k hořejším vývodům bez právního významu.

Že Leopold S. v uvedených létech skutečně dostal odměnou částku 1.000 Kč vedle svých služebních požitků a že šlo o opakující se odměnu, stížnost nepopírá. Ale pak mohl žal. úřad vzhledem k ustanovení cit. § 4 odst. 2 tuto odměnu právem kvalifikovati za součást služebních požitků a provésti podle celkové výše jejich zařazení do služebních tříd.

Č. 11.025.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní:
* Pojistná povinnost učně nezaniká už faktickým přerušením prací sezonního podniku (zednického), zůstává-li učeň ve fyzické pohotovosti vůči svému zaměstnavateli.

(Nález ze dne 30. ledna 1934 č. 17.782/32.)